

H E N R Y

Peter De Graef
1997

Mijn hart heeft zich gevuld met vreugde,
mijn blijdschap wordt alom weerkaatst,
'k heb lang gedacht dat ik niet deugde,
maar 't kwam dan toch goed op het laatst.

Ik werd gezien! Ik ben gezien!
Ik ben na eeuwen, eindelijk opgemerkt!
Doordat de duivel mijne mens
zo zeer in nesten had gewerkt,
dat hij alleen nog maar kon piepen
Engeltje! Engeltje! Engeltje bewaar.
Als er dan echt zo iets als U bestaat,
laat mij het dan voelen hier of daar.

Maar ik die niks forceren mag,
die steeds in zwijgen ben gehuld,
ik werk alleen maar met mijn liefde,

en met mijn engelengeduld.

Maar laat mij U een dorp schetsen.

Of nee! Nee, nee, nee...

De duisternis eromheen!

't Regent: hard, meedogenloos, onophoudelijk.

Bliksemschichten leggen over het landschap een dunne, zilveren, en zich onmiddellijk weer oplossende film, die minuten later pas, als na een lang administratief proces, door een aarzelende donderslag wordt bekrachtigd.

'De werkelijkheid, '

hoor je mensen die graag zeuren en weinig boeken lezen wel 's zeggen,

'is dikwijls straffer dan een roman.'

waarmee ze uiteraard toegeven dat een roman meestal sterker is.

Als ik zeg : De liefde is vaak zoeter dan honing.

Dan bedoel ik daarmee dat honing altijd zoet is

en de liefdeeee....

Om dus de werkelijkheid enigszins raak te treffen,
mag men enige overdrijving niet schuwen.

Laat mij U de herfst schetsen;

de kale uitgeputte akkers...

Laat mij U vooral wijzen op de bomen,

- wilgen, olmen, notelaars -

die het landschap beritselen met hun vrijgelaten bladeren waarvan er velen blijven plakken op het macadambaantje dat als een scheiding in het haar, kaarsrecht, door de velden op het dorp aanloopt.

Nu,

in die regen,

in die nacht...

Ik heb het over de dag waarop mijn vreugde losbarstte,

... in die regen,

in die nacht,

hupte,
weifelend tussen de harde stoppels van het maïsveld,
het vette konijn Walter.

Hij kon de slaap niet vatten en hij sloop, het hoofd vol dwanggedachten, de zenuwen in zijn neus achterna.

Het vette konijn Walter, al jaren slachtrijp, beet es in een stoppel, spitste een oor en piepte wat, maar kreeg, afgezien van het drenzen van de regen, geen antwoord.

Een dof soort eenzaamheid, als van een mens die bemerkt dat hij dement aan het worden is, vormde zich binnen in hem.

En hij deed nog een hup, op zijn alsmaar zwaarder wordende slikpoten.

Het dorp ondertussen, lag zwart en uitgestorven, als een kartonnen decortje tussen twee voorstellingen, tegen de grauw oplichtende oostelijke einder.

In dat decortje zaten een paar honderdduizend lampen waarvan er eentje brandde;

een 25 - watts peertje

op de eerste verdieping

van een herenhuis met mogelijkheden

in de Vergeetmenietelaan.

Vlakbij dat peertje,
op een vers opgespannen spieraam,
stond één rode streep.

En vlak daarnaast op een krukje zat de magere eigenaar van het herenhuis met mogelijkheden De heer
Marcel Van Raefelghem,

Mijne mens,

Hij zat daar in zijn onderhemd te luisteren naar het geflakker van de slecht afgestelde waakvlam in de
gasradiator en te denken:

'Ik kan ik zo niet wérken!

Ik ben misschien wel de grootste schilder allertijden,

Maar ik kan zo niet werken!'Eén rode streep.

Dat was alles wat hij met zijn verbeelding uit het niets had kunnen klauwen na ruim drie uur, zitten,
suffen, z'n teennagels knippen en een rolletje drop leegeten om de mierikswortelsmaak kwijt te geraken...

Ze hadden de avond voordien een rauwe bloemkool zitten wegeten bij de televisie
en in die dipsaus zat mierikswortel....

In feite was hij ondernemer.

Hij had economie gestudeerd. En hij had een bedrijfje maar hij was de dag voordien ineens voor een hoop geld materiaal gaan kopen bij een verfwinkel en die ochtend had hij speciaal zijn wekker gezet op halfvier om iedereen voor te zijn en met een alleen-op-de-wereld-gevoel, in de sereniteit van de ochtend waarin slechts het zacht zoemende trillen wordt vermoed van al wat leeft en ingehouden de nieuwe dag verwacht enz., de heilige arbeid van het schilderen aan te vatten. Maar nauwelijks had hij, na drie uur voelen een rooie veeg verzonnen of ...

GATFERDAMME!

Daar trok de hele fanfare van het dagelijks leven zich toeterend weer op gang.

Op het ritme van de verkeerslichten op het einde van de Vergeetmenietelaan, fledderden de auto's alweer over de kasseien onder het raam door. Overal in de straat gingen lichten aan en uit. Voordeuren, garagepoorten open en dicht. Gezinshoofden kwamen naar buiten, met een broodtrommeltje en een appel, een krant een met een moeizaam tegen een oprit opgeduwd brommertje, Hop! De wereld in! Om de economie aan de praat te houden en het Bruto Nationaal Produkt nog wat op te krikken. En hij; de opdrachtloze, de dwaas die door vertwijfeling en een vermeende plicht tegenover een verder door niemand onderkend talent het echtelijke bed werd uitgeranseld, zat nog slechts te wachten, te hopen, dat zo dadelijk voor het raam aan de eerste verdieping aan de overkant, waar zich ook een jong koppeltje

had gevestigd en waar zonet het licht was aangegaan, het meisje verschijnen zou, om es te zien wat voor weer het was en wat voor kleren ze aan moest trekken waarna ze, onschuldig als een behanger die van broek wisselt zich het nachthemd over het hoofd trok, zodat hij, even maar, een glimp, een schaduw, een vermoeden kon opvangen van haar jonge en zondermeer stevige borsten.
Helaas! Het licht ging gewoon weer uit. En hij werd alleen gelaten met z'n rooie veeg.

Diep vanbinnen weten jullie allemaal hoe schoon dat de wereld is.
Maar de wereld ziet er niet schoon uit.
Als we geboren worden zijn jullie allemaal opgeladen met een groot en zuiver ideaal.
Niet dat je dat kan benoemen maar ...
Zo'n gevoel...
Ge ziet er dan ook uit gelijk nen opgeblonken appel.
En dan is er de werkelijkheid.
Die bijt!
Of die knaagt, als 't goed is, naarmate ge ouder worden
dat grote gevoel, tot een kantwerkje
van, vaak op een pijnlijke manier, bewustgeworden waarheden,

En dat kantwerkje
dat neemt ge dan mee terug,
als ge dood gaat
naar den hemel,

Maar dikwijls wordt er van in 't begin al zo gebeten....

Verplaatsen wij nu de blik een kamer verder, waar de echtgenote van Van Raefelghem, de halftijds werkende en Annemieke genaamde moeder van een zeventien maanden oud dochtertje ligt te woelen en kreunen op het echtelijke bed.

En laten we even inzoomen op de hoofdpijn die aan de basis ligt van haar onrust.

Een hoofdpijn die nu nog lichtjes zeurt en knispert, maar die straks zal beginnen steken en trekken, knarsen als een oude sluispoort en onredelijk uithalen naar de binnenkant van slaap en neuswortel.

Mag ik u wijzen op de matte parels zweet die zich in Annemieke's snotgoot hebben gevormd; en de bepaald fraaie wijze waarop klissen haar tegen het geteisterde voorhoofd plakken ...

Mooi!

Marcel, nog altijd op z'n krukje.

Eigenlijk had ik dat huis binnen drie jaar moeten kunnen kopen.

Dan had ik ontspannen met afbetalingstermijnen kunnen goochelen en met nog een extra lening, een aannemer en wat architecten aan het werk kunnen zetten maar d'r viel met de huidige rentevoet van 9,75 % geen kloten aan te vangen.

En dat bedrijfje van mij komt ook al niet van de grond. Een adviesbureautje. Hij verkocht alleen maar kennis. Dat kostte niks. En dan niet uit de pampers komen! Dat is toch ...! Eh! Iedereen bleef op z'n geld zitten. Wachten tot die stomme rentevoet weer naar beneden kwam.

Dit is een lomp land jongen, met een achterlijke regering. Sociaal democraten en socialisten die als een wanhopig ouderpaar met een hyperkinetisch kind, de vakbonden probeerden rustig te houden met toegevingen waar die alleen maar enthousiaster van gaan staken. De patronale bijdragen schieten als raketten de hoogte in en het kapitaal vlucht, als een bij 't neuken betrapte non, op hoge benen het land uit. En het enige wat hij d'r tegen kon doen was liberaal stemmen tot de punt van zijn potlood ervan brak. Democratie! De grootste leugen van de geschiedenis. Maar daar kwamen ze nog wel achter. Wacht maar! Tot alle ondernemers naar de lage loonlanden zijn gevlucht. Dan zitten de boeren en de arbeiders hier verwezen naar mekaar te koekeloeren in een verder leeg land. Want dat was democratie.

We hebben dus een konijn, een jonge ondernemer die probeert te schilderen, en een vrouw met koppijn.
En dan waren daar ook nog de ouders van die jonge ondernemer.
Ze zitten in een huisje buiten het dorp.
Op rust gestelde mensen uit de stad.
Een reiziger in hondebrokken met z'n tweede vrouw.
Die reiziger had dat kind uit zijn eerste huwelijk,
Marcel,
gemaakt om dat huwelijk te redden,
maar dat hielp niet.
Want die eerste vrouw is er uiteindelijk toch vandoor gegaan met een Spaanse charmezanger
waarmee ze, bleek achteraf, al jaren wat moet gehad hebben,
Misschien zelfs dat die ondernemer van die charmezanger was,
enfin soit.
De reiziger is een aantal jaren later hertrouwd,
ze hebben dat kind eten gegeven tot het groot was,
en nu trekt dat zijnen plan.
Goed.

Die tweede vrouw is net opgestaan, heeft de thermostaat een draai gegeven, de radio opgezet, het koffiezetapparaat aan en ze zit zich nu krachtig te ontlasten met openstaande toiletdeur om het nieuws niet te missen.

En de reiziger ligt nog in bed,
met z'n hoofd onder de kussens want die wil dat allemaal niet horen.

En dan straks als de tafel gedekt is
roept zij: Reginaaaaaald!

En dan komt hij bedaard recht, steekt zijn voet in z'n pantoffels en een sigaret aan en dan komt hij zo,
hoestend als een zeeleeuw die merkt dat ze hem een haring gaan toegooien, de huiskamer binnen.

'Miriam! Schenk m'n koffie 's in alstublieft'

Zoiets.

Nu, de gebeurtenis die aan de basis ligt van mijn vreugde begint eigenlijk op het moment dat het konijn
Walter een hersenbloeding krijgt.

Hij voelt zich al een tijdje niet goed.

Hij zit daar nog altijd op dat maïsveld pal voor zich uit te staren,

Hij heeft het koud,

En ineens komt er een storing in zijn waarnemingen

voor zijn ogen verschijnt er een soort testbeeld
uit zijn keel komt een lange smartelijke pie-ie-ie-iep
en is al dood nog voor het laatste restje lucht uit zijn longen een einde aan de piep maakt.
bewegingloos blijft hij zitten.
Een heel rustig begin dus.

Trouwens meer gebeurt er ook niet die ochtend ...
tenzij misschien dat Van Raefelghem, met een pincet en een spiegelkje wat haren uit zijn neuswortel is
beginnen trekken en dat Annemieke plots voor hem staat.

- Ik denk dat ik doodga.

- Mieke! Ge moet kloppen als ge binnenkomt. Ik zit hier geconcentreerd te werken Wat is er?

- Hoofdpijn.

- En hebben we niks in huis?

- aaaaaaaaa

- Laat 's kijken.

En dan sluit zij haar ogen. En hij, kijkt ...

naar de zepige huid, de droge lip, zwarte puntjes, rode strepen, haartjes, boven de mondhoeken en op de kin, onder de jukbeenderen, overal eigenlijk.... Daar was hij mee getrouwd.

- Ik zie ik niks.

En toen deed zij haar ogen weer open en keken ze elkaar aan, de echtelieden, als vreemden.

gelukkig kwam er toen gehuil uit de kinderkamer. Hun blikken haakten zich weer uit elkaar en beschaamd zochten ze hun heil in de handelingen die bij de ochtend hoorden, koffie zetten, het frazelende kind kleden, zich met de agressief rokende broodrooster naar het balkon reppen, dat soort dingen...

Ik ben met haar getrouwd omdat ik haar had zwanger gemaakt.

Ik was drieëntwintig, woonde nog thuis en had 'Het' nog nooit gedaan.

Men was daar niet mee bezig, met 'Het', in het huis van de Reiziger.

De Reiziger en zijn Tweede Vrouw deden 'Het' ook nooit, volgens mij.

Ja, op televisie, daar deden ze 'Het' soms,

maar dan werd hij afgezet.

En op een avond,

Ik was drieëntwintig,

En toen ben ik de stad 's ingetrokken,
en daar, in een groot leeg café, aan een klein tafeltje, zat zij.
Annemieke.
Een trut. Dat zag je zo. Zij zat in haar laatste jaar kinderverzorging en was net op bezoek geweest bij een vriendin, een ander trut, die daar ergens met een blaasontsteking lag te stinken op een appartementje.
Zij zat op haar laatste bus te wachten.
Het gesprek vlotte van geen kanten maar zij liet zich gewillig dronken voeren en toen hij zeker wist dat die laatste bus al lang weg was, bracht hij haar naar de halte.
En ik zei nog: 'Eigenlijk wil ik alleen maar met U vrijen, weet gij dat?'
'Zeg! Ik wil eigenlijk alleen meer met U vrijen.'
Maar die zei niet nee of niet ja. Die stond daar alleen maar.
Gelijk een koe.
En toen heb ik mijn schoen uitgetrokken en de lamp van het buskotje kapotgeslagen.
Drie maanden later hing ze zwanger aan de bel.
Reginald kwaad.
Enfin kwaad...
Hij zei op een gegeven moment dat ik helemaal mijn moeder was,

En als 'm zoiets zei, dan was 'm kwaad.
En ik heb dat mens wel nooit gekend maar
Ik ben toen met dat Annemieke getrouwd en toen was alles in orde.

Van Raefelghem trekt zijn pak aan, zoent vrouw en kind, en stuift het dorp uit. Op het macadambaantje naast het bestoppelde maïsveld houdt hij halt en uit z'n binnenzak haalt hij enkele grammen van dat wonderlijke poeder waarmee de mens zich snuivend een toegang kan forceren tot een wereld waarin atomen geen rol meer spelen.

Weet ge
dat jullie mensen
mekaar eigenlijk niet kunnen zien.
Natuurlijk,
de ene ziet wel
de ander zijn bril,
of zijn neus,
zijn pruikje,

al die dingen waar een mens in gevangen zit.
maar het wezen in die gevangenis
D'r was nog nooit iemand geweest die Van Raefelghem had gezien.
En omdat ge mekaar niet kunt zien,
kunt ge ook Uzelf niet zien.
Kunt ge U daar iets bij voorstellen?
Ge ziet alleen mekaars atomen.
En daar zegt ge dan 'U' tegen
of 'ik'
'U ziet er goed uit!',
dat kreeg Van Raefelghem regelmatig te horen,
terwijl hij vanbinnen aan alles liep te twijfelen,
zijn werk, zijn vrouw, z'n eigen ...
Maar hij geloofde wat hij hoorde
en daar is hij dan op den duur zo ziek van geworden,
.....
Wie ook gevangen zit in deze gebeurtenis is de dorpsarts.

Een oude held.

Zo ne mens die in december '50 naar Korea is getrokken en er in januari '51 met een venerische ziekte is vandaan gekomen.

Getaande huid, papierwit haar, kritiekloos opgeleid in de hallopathische geneeskunde.

Hij houdt het dorp in een ijzeren greep met pijnstillers en slaaptabletten en hij wordt wel's opgemerkt in de omringende velden, jagend, louter voor de sport, op muizen, met een pistool en een geflipte drugshond uit de stad.

Nu, deze man die krijgt die ochtend telefoon

- Allo!?

- Aaaaaaaaaaaaa.

Annemieke! Ze had amper dat nummer kunnen draaien en kan niks meer zeggen.

Hij laat zich het gesteun en gezucht uit de hoorn rustig welgevallen.

Er zit namelijk hier en daar een eenzame vrouw in dat dorp, die hij zo nu en dan bevrucht.

Het contact wordt na een tijdje verbroken omdat aan de andere kant het dochttertje met een in een omgevallen glas fruitsap gedrenkte schotelvond dat telefoontoestel is beginnen wassen ...

Onmiddellijk belt de arts de centrale met de vraag van waar hij is opgebeld en wat later op de dag staat hij met een ontzaglijke bos bloemen voor het huis van Annemieke.

Bij elke mens,
wij kunnen dat goed zien...
werpt dat grote ideaalbeeld een schaduw.
En daarin zitten alle eigenschappen die hij bij het verwezenlijken van zijn ideaal niet kan gebruiken,
geilheid, haat, hebzucht,
samengekoekt tot een gedrocht,
dat voortdurend pal achter hem staat.
en dan soms,
zoals bij,
ik zeg zo maar iets,
de onschuldige gnoe die bij valavond staat te drinken aan een kalme rivier,
waaruit ineens de monsterlijke krokodil opduikt,
soms,
neemt dat gedrocht het zaakje over.
Alleen ziet het er bij de mens niet altijd zo spectaculair uit.

Bij de arts bijvoorbeeld gaat het er zeer elegant aan toe,
zijn gedrocht staat daar,
charmant te lachen met een grote bos bloemen.

Zingen.

Wendy Depoovere!

Nog zo iemand.

Zij kan rustig beweren: 'Ik heb er niks mee te maken.' en iedereen zal dat aanvaarden, maar zij wist er van! Zij was er bij!

Wendy Depoovere is een tekstverwerkstertje dat door Van Raefelghem uit de bestanden van Rijksdienst Voor Arbeidsvoorziening is weggeplukt om voor hem te werken. Ze woonde schuin tegenover hem maar ging altijd eerst nog een bedlegerige oom wassen en dan pikte hij haar tegen negen uur op aan de lichten. Van Raefelghem was teruggereeden vanuit de velden naar de lichten maar ... zij stond er niet!

Van Raefelghem was teruggereeden en ze stond er niet, ... ze kwam niet. Dan maar alleen doorgereeden.

In de stad stond ze, voor de ingang van het kantoor dom om zich heen te kijken.

- Waar zatte gij nu?

- Waar waart ge zelf. Ik heb daar tot dik twintig over negen staan blinken aan die lichten en dan ben ik maar met de bus gekomen.

- Hoe laat is't dan nu.

- Hallefellef.

- Dan ligt het aan mij. Sorry, maar Wendy, luister 's. Ik heb 's nagedacht...

- Dat uur dat ik hier gestaan heb wordt betaald hè!

- Jaja. Kom we gaan eerst naar boven, we zetten koffie en dan gaan we 's praten met mekaar want ik heb een paar ideeën....

- Als ik een sleutel had gehad was er al lang koffie geweest. Maar gij denkt natuurlijk dat ik hier in 't weekend vanalles kom doen.

Het kantoor was een gemeubeld kwartier in de Turkenbuurt.

Er waren twee kamers en een toilet. De ene kamer rook een beetje naar spullenhulp, de andere naar sperma maar er was telefoon.

- Wendy luister, we gaan het vet spelen.

Iets totaal nieuw, waar ze nog nooit van gehoord hebben.

En als ze dat lukt, Wendy dan is dat hier gedaan met die Turken en die...

Dan zitten we ... Big Building, bruin ramen en een ficus Benjaminus tot tegen den plafond ja!?

In de eerste kamer stond een schrijfmachine en een kamerplantje. In de tweede een driezit.

- Onze economie is gebaseerd op Darwin. The survival of the fittest. En wat Darwin zegt is juist maar slechts voor de helft, en dat weet nog niemand. Hij heeft het alleen over de invloed van de omgeving op een organisme. De remmende invloed die een organisme vanuit zijn eigen natuur op zichzelf uitoefent laat hij totaal buiten beschouwing.

Wendy ondertussen haalde de stofkap van de schrijfmachine, gaf de plant water en ging zelf een plas maken.

- D'r is praktisch gene koffie niet meer, weette da!?

- Waarom een eik in de bergen zich klein houdt en een konijn op de noordpool wit is dat kan hij ons schoon uitleggen. Maar waarom nen eik gelobde bladeren heeft, Wendy en een kastanje die daar vlak naast staat onder dezelfde uiterlijke omstandigheden heel andere, daar heeft 'm het niet

over. Wendy! Waarom wippen er in Australië, een paar miljard van die klein konijntjes rond in plaats van twee of drie hele grote, denkte jij? Niet omdat dat om biomechanische redenen niet kan hoor! Want de kangoeroe en de olifant die slagen er wel in om zo groot te worden.

- Ik kan nog hooguit twee tassen zetten. Maar dat zal ook nonnekespis zijn. 'k zal straks.... en de rest kon je niet meer horen omdat ze de W.C. doortrok.

- In elk organisme zit er iets wat zichzelf tegenhoudt van binnenuit. D'r is geen één eikeblad dat blijft doorgroeien tot het zo groot is als een voetbalveld. Daarbinnenin zit iets dat zegt "Tot hier en niet verder", een paar lobben, en dat is het, anders ben ik geen eikeblad niet meer. En dat is de natuur, het karakter van een organisme, Wendy.

En dat zijn wij in de economie totaal vergeten. Wij groeien maar raak. The sky is the limit! roepen we, maar d'r is geen enen boom die tot in de stratosfeer groeit. En dat ziet niemand. Pas op! Hier en daar gebeurt het wel hoor in de natuur, dat iets maar raak begint te groeien, ne lever of zo die het gevoel voor zijn grenzen verliest, maar weet ge hoe we dat noemen Wendy? Kanker! Daar gaat ge aan dood meiske. Dat moet ge wegsnijen! Afslanken. Ne mens met kanker moet zich reorganiseren. En die wordt werkloos.

- Hebde jij nog iets om te doen voor mij?

- Wendy, luistert, we gaan het vet spelen, meiske. We gaan naar het grootste bedrijf in moeilijkheden dat we kunnen vinden... Ik denk aan Philips, ik denk aan Unilever. Ne zieke reus. We stappen daar op

af. En we gaan die genezen, Wendy. Gij en ik. We zijn jong, we hebben geen ervaring en dat is een pluspunt want dat wil zeggen dat we de onbevangenheid bezitten om de meest voor de hand liggende aspecten in vraag te stellen.

Beginnersmind. Einstein, ja!?

Om te beginnen Wendy, als ge de telefoon opneemt dan zegt ge vanaf vandaag, Van Raefelghem International. Ja!?! Goeiemorgen of goeiemiddag eh, naargelang het tijdstip van de dag, maar dan: International! Weet ge wat we doen! Gij neemt vrijaf vandaag. En ge gaat naar de luchthaven. Schiphol, Zaventem, dat maakt niet uit. Maar ik wil dat ge daar wat gaat rondlopen, ge kijkt maar wat naar de mensen en naar de vliegtuigen, ge drinkt iets, eh of ge eet iets ik zal U geld meegeven, maar dan wil ik dat ge ervaart wat dat woordje betekent, International. En ik wil vooral dat ge gaat luisteren, luisteren naar hoe daar omgeroepen wordt Want vanaf morgen verwacht ik dat er iets van pit door die telefoon komt. Energie! Dynamisme! Power. Niet Wendieke Depoovere uit Klotendrecht die tegen haar goesting ... Verstaat ge.

- Als ik nen dag verlof moet pakken ga ik naar huis hoor. D'r ligt nog nen berg strijk. Als ge met nen ambulancier getrouwd bent gelijk ik, dan hebt g'alle dagen was want ambulanciers moeten proper zijn en den afwas van gisteren staat er ook nog.

- Betaald meiske, Dat honorarium loopt door, ja!?! We zijn serieuze mens....

- Moet ik nu nog koffie gaan halen voor u of moet ik nu direct naar 't vliegplein trekken?
- Nee meisje ga maar, ga maar.

Als ge als mens alles waar ge geen raad mee weet in uwe kelder stopt
en zo uw huis weet schoon te houden.

Dan kunt ge, zeker wanneer ge een grote kelder hebt, uw leven lang vertoeven in een schoon en helder
huis.

Maar er komt een tijd dat ge zult sterven,
en dat uw huis, met kelder en al, in het bezit komt van uw kinderen.

Ook deze zijn geneigd het huis schoon te houden op de wijze die ze van mij hebben geleerd,
Dat hebben ze geërfd.

Alleen zij komen al gauw tot de ontdekking dat die kelder vol zit.

Temeer omdat de dingen die mensen zo wegstoppen,

die ze onderdrukken,

die blijven niet netjes liggen,

die leven,

die gisten,

woekeren.

Ze zoeken een uitweg

naar de kelder van het huis daarnaast,

maar die zit ook vol,

en de kelder van het huis aan de andere kant....

Tot op den duur alle kelders van alle huizen in alle straten van de samenleving met elkaar verbonden zijn.

En dan,

op een goeie dag,

knalt er ergens een kelderdeur uit haar hengsels

en spat de troep het huis binnen.

Van Raefelghem's kelderdeurtje

Mooohhhh!!!

Wendy : (terwijl zij in haar tas zit te rommelen op zoek naar haar voordeursleutels)

Den baas is zot! Naar 't vliegplein. Hij kan haar daar niet toe verplichten. Zij was zij schonekes naar huis gekomen. D'r staat nog nen berg strijk. En als hij d'r op uit komt dan geeft zij hem gewoon zijn extra geld terug. Zèèèèg. Zij is toch een dactylo of niet soms. Een bezetter mogen ze toch ook niet vragen om een

bekisting te timmeren. Ze mogen dat wel vragen, maar hij mag dat weigeren. Trouwens ze gaat ander werk zoeken want dat wordt niks met die jongen. Naar 't vliegplein!

Zij vindt eindelijk haar sleutels, opent de voordeur, hoort de auto van de dokter achter zich remmen en stapt naar binnen om door het visoog in de voordeur te volgen wat er gaande is. Ze ziet de dokter uitstappen, een gigantische bos bloemen uit z'n achterbak halen en aanbellen bij Annemieke. Wendy, die de reputatie van de dokter kende, liet de voordeur en het visoog voor wat zij waren en ging strijken terwijl in haar hoofd de boulevardbladintriges zich verdrongen om bekeken te worden.

Annemieke ondertussen wist niet meer waar ze het had, toen de voordeurbel ging.

Ze was volop aan het sterven. In een half uur was haar koppijn onbeschrijfelijk veel erger geworden. Soms dacht ze dat ze haar schedelbot hoorde kraken, maar dat kon natuurlijk niet.

En dat kind moest verpamperd worden. Maar ze kon niet eens meer recht staan of niet op handen en voeten de trap af om de voordeur open te doen. Ze kon niks meer. Dat kind moest weg en zij naar het ziekenhuis. Maar de telefoon hing vol fruitsap.

'Vergissing' dacht de dokter spontaan, toen niemand kwam open doen. En die vergissing betrof zijn interpretatie van het gehijg uit de telefoon. Maar hij was een sportief mens die zich glimlachend met zijn nederlagen kon verzoenen. Hij legde de bloemen op het bordes met een visitekaartje erbij waarop hij

'Jammer!' schreef. En fluitend stapte hij weer op huis aan.

In zijn kantoor ligt Van Raefelghem in z'n zetel te wauwelen :

Goeiemiddag, U spreekt hier met Van Raefelghem Marcel, zaakvoerder van Van Raefelghem bedrijfsrevisoren Nee, Goeiemiddag, Van Raefelghem international hier, bedrijfsrevisoren, ik had U willen vragen of wij niet 's in uw boeken mogen kijken om te zien of we misschien geen oplossing kunnen vinden ... Nee. Van Raefelghem International hier, wij zijn een labo waar nieuwe economische modellen en management Stratégics, strategics worden ontwikkeld en uitgetest, wij bieden U vrijblijvend... wij zijn er bijvoorbeeld van overtuigd dat Uw bedrijf bij een omschakeling van een piramidale naar een matrixstructuur zeer gebaat zou zijn. Een dergelijk proces zou door ons voor een 7 punt 8 procent van de totaalkost professioneel kunnen begeleid worden waarbij wij U naadloos.... Van Raefelghem Marcel hier, auteur van het boek ' De Nieuwe Wereld' ... Het boek 'Philips en ik' het boek 'De succesvolle mislukking'

Pffff. Hij durfde toch niet! Bellen. De telefoon nemen en dan een nummer draaien van een groot bedrijf en dan..... Het idee alleen al maakte dat zijn hart, als een onderbuur tijdens een luidruchtig feestje kwam

kloppen in zijn keel. Hij moest gewoon de baan weer op. Kruideniers en bakkers zijn diensten gaan aanbieden.

Hij keek naar de kamerplant, snoof de geur van sperma op en dacht 'Een labo voor het ontwikkelen van nieuwe modellen.'

Een droefheid zonder onderwerp nam bezit van hem.

Hij kon beter iets anders gaan doen.

Op z'n gemak ergens een fles zoutzuur gaan zitten leegdrinken.

JOEHOE!

Of thuis een groot smerig doek vol seks schilderen. Een pot sterke thee zetten, een boterham smeren en achter zijn ezel kruipen, gewoon een hoop figuren bij mekaar kliederen die gigantisch

JOEHOE!

Of als hij nu 's op reis vertrok!? Gewoon verdwijnen. Niemand snapt het en dan zeventien jaar later op een ochtend zit hij ineens weer achter zijn ezel. harde dikke handen van het avontuur, en een baard van drie meter waarin nog een paar schelpjes, en een dor bananeblad, een vrouweslipje, een oud geweer, een koffer vol schatten, een beeldschone receptioniste.

-JOEHOE! MARCEEEEL!

Zijn moeder.! Hij stak zijn kop door het raam.

Beneden stond de vrouw van de reiziger in hondenbrokken.

-Is die bel kapot of wa!?

-Nee maar ... ik zat te telefoneren.

-Wij hebben stoofprij van den buurman gekregen, maar teveel!

Kan ik jullie daar geen plezier mee doen?

-Ja maar ... wat komt ge daar hier mee doen?

-Ik moest toch in de stad zijn en ik kon niet binnen bij jullie.

-Ik zal de sleutel gooien.

Wat was het leven toch onherbergzaam op zijn leeftijd.

Zat hij midden in een existentiële crisis en daar verscheen plots voor hem hetgeen zich in zijn leven manifesteerde onder het begrip 'moeder', het vleesgeworden oeridee liefde, de sussende, de mildgestemde, de vertroosting schenkende, met de vraag of hij haar niet wilde helpen een berg stoofprij weg te happen...

Wat maakte het de eenzaamheid rauw en ongenueanceerd

Sinds een jaar of veertig,

als wezens als ik zo door het heelal suizen
en we bekijken al wat daar leeft
de sterren, de zwarte gaten, gaswolken, planeten,
hoe dat allemaal materie, licht en golven,
uitstraalt en opzuigt,
En als we dan de blik op de aarde richten,
die heeft daar al die tijd gestaan
op haar plek bij de zon,
Ze heeft altijd
een klein magnetisch veldje ontwikkeld,
en wat zonlicht weerkaatst,
maar sinds een jaar of veertig
komen daar ineens radiogolven uit,
lange golven, die tot in het oneindige doordringen,
en waarin wat aandoenlijke maar vrij onzinnige informatie zit,
wij zijn mensen, en dit is onze DNA structuur,
En in die veertig jaar is er nog niks geweest

niks!
Dat daarop heeft gereageerd.
En ondertussen zit de mens in 't gras
en denkt God! Wat ben ik eenzaam.
En terwijl hij daar zo zit
is hij omringd,
doortrokken,
van leven, wezens van allerlei slag,
het krioelt!
Het trekt aan hem, het zuigt, het duwt
het maakt hem tot wat hij is.
Maar van dat alles merken hij niks.
(huilerig) Want hij aanvaardt alleen een wezen dat naar hem toe komt en dat zegt: 'En mijn DNA ziet er
zo uit.' En dan, dan kunnen we verder praten.
En door die houding is hij het zicht op zijn eigen wezen verloren.
Zij zien zichzelf niet meer
En mekaar.

Inmiddels was het twaalf uur geworden

En....

Madammeke Ponnet.

Madammeke Ponnet kwam terug van het boodschappen doen.

Ik dacht aanvankelijk dat zij niet bij de gebeurtenissen betrokken zou geraken, anders had ik haar al vroeger geïntroduceerd, maar ik was vergeten dat zij elke dag klokslag half twaalf op pad ging om de kranten te halen een halve liter magere melk en een natuurbroodje.

Stom!

Zij woont op het gelijkvloers bij Annemieke en van Raefelghem, zij is drieënzeventig en mankeert niks.

Madammeke Ponnet is de treurige vrucht van een verkrachting uit 1916.

Haar moeder, die de stille schoonheid van een lelie bezat hebben ze in een gesticht moeten steken nadien. Ze hebben haar moeten vastleggen met al haar schoonheid, naakt aan een ketting, in een cementen kamer, terwijl onder haar hart madammeke Ponnet groeide. Hele dagen vloekte zij en riep met rauwe stem allerlei schunnigheden. De stem van haar aanrander, werd er gefluisterd.

Madammeke Ponnet groeide op bij haar grootvader, de toen befaamde chocolatier Maurice Ponnet. Zij moest binnenblijven van 'm. Vanwege de schande. En in Ponnet groeide de hoop dat ooit 's iemand

een prins of zo haar daar zou komen bevrijden. Maar de prins kwam niet. En toen Maurice in volle oorlogstijd van de ouderdom stierf en werd begraven, was zij tweeëndertig en zag zij voor het eerst andere mensen. Schuw, onzeker en knipperend met de ogen tegen de onbeschaamde blikken, liep zij vooraan in de lijkstoet. De enige erfgenaam.

Alles werd verkocht, het geld op de bank gezet en zij vluchtte naar het einde van de wereld en dat was dan het dorp, waar zij zich uit gewoonte inmiddels ook weer voornamelijk opsloot, terwijl in haar binnenste de weeë hoop woekerde dat ooit nog 's iemand ... Het kon toch niet dat... Het was onmogelijk dat een leven zo dodelijk rimpelloos ... dat er niks gebeurde dat een mens in een leven kon terecht komen waarin volstrekt niks gebeurde.... en de woekerende hoop verwerd soms tot een zekerheid.

Laat zo iemand nu op de stoep van haar woning het gigantische boeket van de huisarts vinden en het visitekaartje waarop het woordje 'Jammer'

- Bij Van Raefelghem ging de telefoon.

Marcel International goeiemorgen! Allee, van Raefelghem bedoel ik, Marcel van Raefelghem goeiemorgen.

- 'T is al half drie meneer.

- Wendy zijde gij dat?

- Ja en ik bel voor iets ambetant.
- Waar zitte gij.
- Thuis.
- Hoe?
- Als ik van U was meneer zou ik ook maar 's naar huis komen want hier is 't ook International.
- Wa wilde daar mee zeggen.
- Dat ik maar wat beter op m'n vrouw zou letten als ik van U was. ik heb zjust den dokter zien binnenlopen met ne groten bos bloemen.
- Wendy gij moest op de luchthaven zitten.

Ne groten bos bloemen....

Madammeke Ponnet!

Zij had de bloemen mee naar binnen gepakt en was, zonder haar jas uit te trekken op een stoel gaan zitten.

'Wat ging er nu toch allemaal gebeuren? Een dokter! Hier had zij nu nooit, nog nooit aan durven denken, zie! Wat moest zij nu doen? Jammer! schreef hij, dat zij niet thuis was! Nen dokter gedomme! Hij

moest maar beginnen met haar iets kalmerend voor te schrijven.'

Onstuimig klopte het dorre hart in de magere borstkas.

Zij stond op en ging zichzelf bekijken in de spiegel van de kleerkast.

Waarom

Waarom zaten er twee overwinterde aardappelen op de plaats waar haar wangen moesten zitten?

Zat in haar ogen het natte bruin van ouwe bierflessen?

Waarom was het vlees uit haar lippen verdwenen en de voornaamste tanden uit haar mond?

Waarom nu pas?

Zij sloot haar ogen en probeerde vat te krijgen op haar ademhaling.

Daarna liet zij een bad vollopen en legde haar mooiste kleding klaar op bed. Een lichtkatoenen zomerjurk.

Verder kon zij nog haar minder voorname tanden poetsen, haar haar kammen en een kop relaxerende thee drinken.

Zorgen dat zij schoon en rustig was.

Oh jawel, haar ongedurige ziel zou zich aan dit eeuwenoude lichaam vastklampen als een mossel aan de glibberige voet van een uitgedoofde vuurtoren in de branding.

En eindelijk!

Eindelijk werd Annemieke ontdekt.

Het kind was ondertussen in slaap gevallen en zij had ook haar ogen gesloten maar zij deed ze onmiddellijk weer open toen zij de voordeur hoorde dichtslaan.

Ze hoorde dus nog. Zij het nog maar langs één kant en uitsluitend gefilterde geluiden.

De kop van haar schoonmoeder schoof het beeld binnen.

'Ik heb prei bij'

Annemieke wilde haar bedanken en zeggen dat dat net goed uitkwam want dat zij nog niet had geweten wat zij die avond ging klaarmaken en dat zij de prei maar in de pompbak moest leggen want dat ze d'r onmiddellijk aan zou beginnen.....

Er was zo veel dat zij in deze situatie perfect had kunnen zeggen maar haar tong, haar stembanden, haar kin, alles weigerde dienst en het enige wat zij voortbracht was een vuile struikelend aeaeae eaeaeae aeae.

Een dokter! dacht Miriam, een ziekenhuis, en dat kind moet hier weg.

Zij greep naar de telefoon ... fruitsap...

Rende de trap af, klopte bij madammeke Ponnet aan, Niemand, uiteindelijk pakte zij vloekend de fiets en spurtte naar het huis van de arts.

En van toen af begon alles sneller te gaan. Allemaal zitten ze in deze histoire vastgeklonken als voorwerpen in een draaikolk. Naarmate zij het middelpunt naderen worden ze, alsmear sneller naar elkaar toe gedreven, maar net als bij het draaien van de aarde om haar as, niemand die het merkt.

Neem nu Reginald. De reiziger in hondenbrokken, die ging een wandelingetje maken. Hij had eigenlijk zin in een spelletje patience maar kon de kaarten niet vinden, trok zijn jas aan en hij ging ook maar naar buiten.

Wendy ondertussen was haar ramen beginnen lappen toen zij ineens aan de overkant bij de Van Raefelghems de moeder van meneer zag buitenkomen en woest wegfietsen. Zij zette haar emmer opzij, ging een kop koffie halen, sigaretten, aansteker, een kussen voor onder haar ellebogen en installeerde zich op de vensterbank.

‘Al goed dat zij naar huis gekomen was.’

En bij Marcel brak er iets vanbinnen na het telefoontje van Wendy.

z'n kelderdeurtje vloog er uit.

zijn hele leven had hij,

zonder het te weten

geprobeerd te voldoen aan wat Reginald, van hem verlangde,

om op die manier de schuld in te lossen voor het feit dat zijn moeder was gaan lopen met die charmezanger,
niet dat Reginald hem dat voortdurend onder de neus wreef.
Nooit!
Nooit had hij het daarover.
Hij had het weggestopt, zijn verdriet, zijn woede, zijn frustratie,
En dat wegstoppen noemde hij aanvankelijk 'beheersing'.
later 'vergevingsgezindheid'.
Reginald was een goeie vent.
Maar Marcel voelde het zitten bij z'n vader,
Hoe minder erover gesproken werd, hoe vetter Marcel het binnenkreeg,
het verschrikkelijk bewustzijn dat hij fout was,
dat hij voor de helft bestond uit materiaal van iemand die absoluut niet deugde,
en misschien wel voor meer dan de helft!
Toen hij Annemieke tegenkwam,
daar in dat buskotje,
Toen had hij 'm heel goed gevoeld,

zijne fouten helft.

En nu ...

Voelde hij alle grond onder zijn voeten verdwijnen. En zonder te weten waarom, alsof hijzelf het niet was, reed hij naar huis, bedacht zich, kwam terug en ging ergens op een afdeling ijzerwaren een grote bijl kopen.

Trimethyldihexeenzuur! Het werkzame bestanddeel in okselzweet, hij was het recent nog tegengekomen in een voetnoot. Toen zij de deur van het appartement open deed sloeg het hem vol en smerig in het gelaat.

Hij schrok toen ze de huiskamer binnenkwamen. De korea-veteraan met de encyclopedische kennis der ziektebeelden werd misselijk van de stank, het strandbalgrote hoofd, het schijnbaar dode kind..... Of er een chemische oorlog had gewoed. Om zich een houding te geven begon hij het kind te onderzoeken. Maar dat kind sloeg, werd onmiddellijk wakker en begon te schreeuwen. De ogen in het hoofd van de vrouw knepen zich stijf dicht, de lippen werden tot witwordens toe op elk jaar geperst en binnenin de zwelling zag de dokter Beweging!

'Kan ik hier ergens mijn handen wassen?'

'de badkamer... ' Miriam, zij was op een stoel gaan zitten en probeerde het kind kalm te krijgen.' De

badkamer is op 't einde van de gang links' maar zo ver kwam hij niet.

Toen hij de voordeur passeerde ging die open en kwam Marcel binnen. Marcel, die net als de rest van het dorp wist van de dokter en de eenzame vrouwen gooide zijn bijl neer en plaatste een onwaarschijnlijke knal op de punt van de neus van de dokter. Bloed en tranen spoten hem uit de kop, op de bijl, op het vloerkleed, maar omdat hij een held was vroeg hij 'Wat zei U?'

'De badkamer is die kant op'

'Weet ik' zei de dokter

'Tuurlijk, allicht ...'

Zelf ging hij van kleren wisselen, om iets te doen te hebben; iets anders dan heel de boel kort en klein te slaan ...

Wendy Depoovere kwam even later met een aarzelend knokkeltikje tegen de openstaande deur. Zij had Marcel zien arriveren met de bijl en voelde zich verantwoordelijk. ... Zij zag de druppels neusbloed op het blad van de bijl en op de vloer in de hall en zag spontaan voor zich hoe de twee ouders elkaar hadden staan uitmoorden....

Een gil!

Annemieke's mond neus ogen oren, elk gat in het hoofd stond wijd open en uit alles leek klank te komen terwijl binnenin de zwelling iets groots en vormeloos zich omdraaide.

Marcel, Wendy, madammeke Ponnet, de arts, Allemaal hadden ze de gil gehoord.

Wendy, omdat zij vlakbij was, kwam als eerste de kamer binnen, zag Annemieke daar liggen en dacht 'Hoe heeft hij haar zo kunnen toetakelen?'

De arts stormde haar voorbij 'Ik moet acuut gaan snijden' met in elk neusgat een wolkje steriel gaas.

En Marcel volgde iets later. Hij wist niet wat hij van de kreet moest denken.

Was het pijn? Wellust? Of beiden?

Hij voelde wat Reginald had gevoeld toen hij van die Spaanse charmezanger hoorde, alleen anders, sterker. Omdat wat Reginald had gevoeld ook mee in zijne kelder zat. Hij was uit principe met Annemieke getrouwd, niet uit liefde. Iemand van wie ge houdt kunt ge vergeven. Maar voor iemand die een principe met de voeten treedt is geen vergeving mogelijk. Hij kreeg dus wat hij voelde niet weggestopt.

Ponnet die dacht dat de gil van buiten kwam liep naar het raam, zag de auto van de arts, vergat de gil en dacht 'Hij is er'.

Reginald, die stond daar ook ineens. Hij had Miriams fiets zien staan en kwam vragen waar de speelkaarten lagen.

En als laatste schoof Ponnetje aarzelend binnen van kop tot teen onder het kippevel vanwege de veel te dunne bloemetjesjurk. Dwaas keek zij naar Annemieke. In een late film op Duitsland drie had

ze ook ooit 's iemand met zo'n kop gezien, maar die kwam van een andere planeet.

Een nat, krakerig geluid, als van een vrucht, een draadpompoen die openbreekt. Annemieke's kop! daar had je het! De huid op het voorhoofd trok in gaten zoals de kaas van een spie die uit een pizza wordt getild. De schedelhelften weken alsof er binnenin een vogel zat die wrong en stootte en dan rustte. Het dikke harde hersenvlies glom vetting in het vuile licht dat van buiten door het raam viel. De arts kon niet anders dan net als de anderen dom toekijken. Misschien moest hij het vlies vochtig houden met een Opnieuw begon het hoofd te rommelen. Er werd iets scherps, - een poot? een tand? - door het vlies gestoten en met een krachtige haal van neuswortel tot kruin getrokken, alsof er iemand zich met een stanleymes uit een tent lossneed. Gedachteloos staaarde iedereen naar de lange vil met de slappe randen en de donkerte daarachter waaruit, klauwend in de lege lucht een mensenhandje tevoorschijn kwam en een dun, dwingend stemmetje, 'dat er 's iemand helpt!'

Wat ging er in ze om? In Wendy en Marcel, de arts, Reginald, Ponnetje, Miriam?
Probeer dat nu zelf 's in te vullen. wat gaat er in ze om.

Wat gaat er in U om ?

'Dit is een belachelijk verhaal, de schrijver is een idioot'? Allicht, maar laat dat nu even buiten beschouwing. Het gaat om de personages. Zij hebben geen weet van een schrijver en een verhaal, zoals U allen wellicht ook nauwelijks weet hebt van God en een noodlot.

De dokter, nog het minst uit zijn lood geslagen, haalde een potlood uit z'n binnenzak en stak het in de opening. Het handje klemde zich om het potlood en trok voorzichtig. Bedaard kwam uit het voorhoofd tevoorschijn: ... een mannetje: Tien centimeter lang, slap hoedje, regenjas, aktentasje en een paar degelijke schoentjes.

Het wenste neergezet te worden op de vrije plek naast het hoofd.

'Middag Heren! Dames! De naam is Henry. Vierendeels Henry, adjunct secretaris bij de gezondheidsinspectie, getrouwd, vier dochters en U uiteraard enige uitleg schuldig, maarre Ik begrijp uiteraard uw ontsteltenis! Ook voor mij is dit een verrassing. Hoewel ik beter ben geïnformeerd omtrent wat hier aan de hand is dan U. Wil d'r misschien 's iemand wat te drinken halen. (Kuch kuch) Zoute keel! 'n Bakje koffie graag. Bakje negerzweet. Mmhahaha! Doe het maar in een hoedevingertje. Mmhaha! Dat zei ik altijd vroeger, als kind, Hoedevingertje. Ik draaide altijd alles om. Handwasje. Doekhandje.

Vodschotel. Nu ja. Toelichting: Wat er hier nu gebeurt, kadert in een multidisciplinair experiment waarbij zowel het Ministerie van Volksgezondheid als de faculteit exacte wetenschappen van de Rijksuniversiteit Gent, de dienst voor leeftijdsonderzoek van de stad Brussel en het NIBS, dat is het Nationaal Instituut voor Biografische Systematiek bij betrokken zijn. In het kort komt het hier op neer dat wij - en 'Wij' dat zijn gewone ambtenaren die volgens een bepaald procédé gedisproportioneerd tot een lengte van pakweg drie tot vijftientig mu, in de voedselketen worden gebracht om ter plekke onregelmatigheden op de wetgeving vast te stellen. En dat kan gaan om overtredingen betreffende de bepalingen omtrent verpakking, samenstelling, houdbaarheid, tot en met trafiek, distributie, bereidingsvoorschriften en op termijn zelfs de mesthuishouding. Maar meestal zullen wij worden ingebracht in zaden, zetgoed en kweekbroedsel allerhande en van buitenaf gevolgd. Mijn hoed bijvoorbeeld is behandeld met een licht radioactieve zoutoplossing zodat ik in principe makkelijk weer op te sporen ben en vlak voor consumptie weer kan worden opgevist.

Helaas!' en hier wees hij met een spijtig vingertje naar het kapotte hoofd van Annemieke, 'staat één en ander nog niet op punt. En nu moet U mij even excuseren.... (Hij haalt een zaktelefoontje tevoorschijn tikt een nummer in en wacht.)

We zitten nog volop in een proeffase en op dit moment draait alles in de soep. Zie je ...ik krijg geen antwoord. We zijn nu bezig met een beperkte proefopstelling om een aantal problemen te

onderzoeken op het vlak van communicatie. Kijk uiteindelijk is het de bedoeling dat groepen ambtenaren worden uitgezet in verschillende groenten en dieren om uiteindelijk allemaal terecht te komen in bijvoorbeeld een blik goulash. Natuurlijk speelt hierbij het toeval een grote rol. En dat is nu net het punt. D'r is weliswaar al veel en ernstig onderzoek gedaan naar de wetmatigheden die dat toeval beheersen. En ze hebben daarin ook al heel wat vooruitgang geboekt. Maar toch blijft het noodzakelijk, en dat merken wij nu ook weer, dat wij, veldwerkers, met elkaar en met het bureau in Brussel kunnen communiceren, willen wij tenminste dat toeval steeds een stap voorblijven.

En nu ben ik eergisteren ingebracht in een citern sproeimest bij een boer hier in de buurt. Terwijl Ronny Vermeulen, een collega van mij met wie ik trouwens samen nog op het NIBS heb gezeten vroeger, in een afgemest konijn werd losgelaten in de omringende velden. Bedoeling was dat ik in een biet zou proberen terecht te komen en dat Ronny dan met zijn konijn ... pas op en ge moet U dat voorstellen... Ronny zit daarin met een hoop hoogwaardige apparatuur die is aangesloten op de motorische sensoren in de hersenen van dat beest zodat hij dat kan besturen... een prikkel van de oogzenuw kan worden afgetapt, gedecodeerd en doorgestuurd naar een beeldscherm, dat zijn zeer degelijke uitrustingen waarmee wij zijn geëquipeerd, en dat konijn draagt de codenaam 'Walter'.... hij zou dus proberen om met dat konijn die biet op te sporen en af te knagen en dan zouden we elkaar binnenin ergens treffen waarna de jongens van de technische dienst ons weer zouden komen ophalen. Puur een proef die is toegespitst op

communicatie dus. Maar ik ben terecht gekomen in een bloemkool.

... de bloemkool die U gisteravond met die dipsaus van mierikswortel hebt zitten wegeten bij televisie, en waar Ronny uithangt of wat er met die jongens van de technische dienst is gebeurd, ik weet het niet. ... En dan ben ik ook nog 's opgehouden met groeien. Volgens de bijsluiter moet ik binnen het uur nadat dat goedje is uitgewerkt weer mijn gewone lengte hebben bereikt. Ik ben een meter drieëntachtig moet je weten. Nu ja. Wees maar zeker dat er hierover een serieus rapport zal worden geschreven.

Miriam was in kleermakerszit op de grond gaan zitten en wierp een vochtige blik door het raam. Ponnetjes ogen stonden op de voeten van Annemieke gericht. Reginald was asgrauw op een stoel gezakt. En Wendy huilde. Was ze maar thuis gebleven! ...

'Onnodig U te zeggen dat het hier om een uiterst geheime operatie gaat... zei Henry nog. Ik zou U eigenlijk moeten verbieden hierover met iemand te spreken ware het niet dat dit een geheim is dat soepel zichzelf bewaart. Dus, praat maar raak, er zijn er al voor minder in een psychiatrische inrichting beland. Daarna beende hij vastberaden de kamer uit. 'Dames en heren, het ministerie van volksgezondheid wenst U nog een prettige middag!'

En daarmee verdween Henry ook vrijwel meteen uit de gedachten van de aanwezigen. Even bleef er

nog een naar devotie geurende stilte hangen, maar dat duurde niet eens een volle minuut, toen schoten de in hun vaart gestuite levens weer op gang. Ponnetje verbrak als eerste het zegel. Zij schoof naar voor om de arts minzaam een hand toe te steken, een oude hand waarop alle botjes, spiertjes, peesjes en adertjes duidelijk te onderscheiden waren, een stuk didactisch materiaal uit de anatomieklas. In de hand zat het visitekaartje met het 'Jammer!' erop. Het was een intriestig gebaar, maar het was tenminste geaard, het kaderde in een realiteit die iedereen weer als de zijne ervoer.

Wendy smeerde 'm 'Mijne vent komt subiet thuis en ik heb nog geen eten.'

Miriam vond het nodig enige seconden verpozing te zoeken in de korte armen van Reginald. Zij huilde niet. Hij evenmin. Hun gezichten stonden vlak. Miriam keek het raam uit. Reginald staaarde pal op een dode muur. En het duurde maar even maar het was heel wat. Daarna ging Miriam opruimen, de begrafenisondernemer bellen en vanalles regelen. Reginald pakte het kind uit de box en deed het, met een zachtheid eigen aan gepensioneerde reizigers in hondenbrokken, eindelijk ophouden met huilen. En de arts kreeg Ponnetje zo gek dat zij hem de naakte binnenkant van haar onderarm aanbood voor een haast dodelijke dosis geruststellend middel.

En Marcel...

Marcel ging in kleermakerszit bij de dode Annemieke gaan zitten. Hij pakte haar hand vast en joeg daarmee iedereen de kamer uit.

En hij keek, naar het gapende gat met links en rechts een oog dat scheel op het niets was gericht en het schonkige lichaam dat hij vaak harteloos had liefgehad, en uit de ondoorgroendelijke diepten van zijn wezen kwam d'r een verdriet opgewolkt groter dan de mensheid zelf.

Besprongen werd hij plots door beelden
en door het besef dat hij haar niet alleen had gehaat,
op een avond in de zomer,
het licht viel schuin de kamer in,
En op de tafel lag een briefje,
'Ik zie U graag! Annemie!'

zo maar.

Of toen ...

Ze waren 's gaan rijden,
naar Dinant,
hij was al dagen slecht gezind tegen haar,
en tegen heel de wereld,
en toen...

Bij een kruispunt,
hij moest naar rechts kijken
en toen zag hij ineens dat zij zat te lachen.
Zij zat gewoon te lachen naast hem in de auto.
haar ogen lachten,
zij was gelukkig. Zij was domweg gelukkig.
En omwille van hem. Omdat hij d'r was. Omdat hij bestond.
D'r was nog nooit iemand gelukkig geweest omdat hij d'r was.
En nog! Nog!
Toen het kind geboren werd.
Zij was heel sterk tijdens die bevalling,
hij voelde respect voor haar nadien,
of toen die keer,
ze waren 's op bezoek bij haar ouders,
zij was ook enig kind,
haar vader was een werkeloze taalwetenschapper
en haar moeder een lerares Duits met een sherryprobleem,

enfin, 't was daar niet zo gezellig,
en toen ze aan tafel zaten
zag hij ineens hoe zij zich helemaal had opgesloten in haar eigen,
zoals hij dat ook altijd deed,
als hij thuis, bij zijn ouders kwam....

De beelden bleven maar komen,
en met de beelden het besef dat hij in de grond toch niet zo ne slechte is,
hoewel hij dit verhaal heeft verzonnen,
daar zullen ze wel achter komen,
straks als ze die bijl vinden,
en ontdekken dat het bloed daarop
niet van de dokter is
maar van het lijk.
dat kunnen ze onderzoeken hè
in 't laboratorium,
denkt ge niet?

Maar toch is 't niet ...
het is niet volledig uit de lucht gegrepen,
Van die engel dat weet ik niet.
Ik weet niet of er nen engel in mij zit.
Maar Henry ...
dat manneke dat altijd met alles in orde wil zijn,
het ambtenaartje dat zich geen vragen stelt,
en altijd alles tracht te doen wat van hem wordt verwacht,
Henry,
die zit er wel.
En niet alleen bij mij.
Hij zit overal.
Bij jullie ook.
Overal zitten er Ronnies en Henries
En hij heeft Annemieke de kop ingeslagen.

EINDE

'HENRY' werd voor het eerst opgevoerd op 20 maart 1997 in 'De Werf' te Brugge.

tekst en spel	PETER DE GRAEF
regie	PETER DE GRAEF
	ARNE LIEVENS
licht en techniek	ARNE LIEVENS
productie	KUNST/WERK v.z.w. voor DE STICHTING/DE WERF, BRUGGE
ontwerp kافت	COMPAGNIE PAUL VERREPT
uitgever	KUNST/WERK v.z.w., HEMELSTRAAT 13, 2018 ANTWERPEN, 03/234.91.19
© copyright	PETER DE GRAEF